

Government of the Netherlands

UABIO

***Тренінг з питань скорочення викидів
парникових газів***

**Функціонування СВМ
у Перехідному періоді**

**Драгнєва Наталя, к. е. н.,
ГО «Агентство з відновлюваної
енергетики»**

Перехідний період СВМ (2023 – 2026 рр.)

Мета Перехідного періоду виступити пілотним і навчальним періодом для всіх зацікавлених сторін (імпортерів, виробників та органів влади) і зібрати корисну інформацію про вбудовані викиди для вдосконалення методології на остаточний період.

Протягом цього періоду імпортери товарів, які підпадають під дію нових правил, повинні звітувати лише про викиди парникових газів (ПГ), пов'язані з їх імпортом (прямі та непрямі викиди), без необхідності купувати та здавати сертифікати.

Немає перевірки викидів акредитованим верифікатором ЄС

Немає СВМ сертифікатів

Продукція з найбільшим вуглецевим слідом

45% секторів EU ETS

Висока відповідність EU ETS та CBAM

У першій фазі CBAM буде сфокусовано на продукції з найбільшим ризиком витоку вуглецю:

ЦЕМЕНТ

ЧАВУН ТА СТАЛЬ

АЛЮМІНІЙ

ДОБРИВА

ВОДЕНЬ

ЕЛЕКТРИКА

СВАМ запроваджено поетапно з 1 жовтня 2023 р. з поступовими змінами підходів до розрахунку вбудованих викидів. Крім того, очікується, що з часом сфера застосування СВАМ буде розширена разом із поступовим скороченням розподілу безкоштовних квот згідно з ETS.

Виконавчий регламент (ЄС) 2023/1773

Виконавчий регламент (ЄС) 2023/1773 від 17 серпня 2023 року, що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) 2023/956 Європейського Парламенту та Ради щодо обов'язкової звітності в рамках механізму вуглецевого коригування на кордоні протягом перехідного періоду з додатками. (http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1773/oj)

- **Стаття 2 і розділ 1 Додатку II** – надають визначення загальних термінів, які використовуються в правилах CBAM і MRV.
- **Стаття 3** – надає зобов'язання суб'єктів декларування звітності щодо звітності, у тому числі параметри, за якими мають бути надані дані.
- **Статті 4 та 5** – встановлюють підходи до розрахунку вбудованих викидів та умови використання значень за замовчуванням.
- **Стаття 7** – вказує на інформацію, яку необхідно надати щодо ціни на вуглець.
- **Статті 8, 9 та 13** – стосуються обов'язків декларанта звітності щодо подання та внесення змін до звітів CBAM.
- **Стаття 16** – стосується штрафів, які застосовуються державами-членами, якщо звітний декларант не виконав належним чином свої зобов'язання щодо звітності.
- **Статті 19 та 22** – викладено технічні елементи тимчасового реєстру CBAM.
- **Додаток I:** Таблиця 1 - Структура звіту CBAM, Таблиця 2 - Вимоги до детальної інформації у звіті CBAM.
- **Додаток II:** Розділ 2, таблиця 1 – відображення кодів CN для агрегованих категорій товарів CBAM; і Розділ 3 – визначення виробничих процесів для категорій товарів CBAM, включаючи системні межі виробничих маршрутів і відповідних прекурсорів.
- **Додаток III:** Правила моніторингу викидів на рівні установки
- **Додаток IV:** Мінімальні дані, які повинні повідомляти виробники товарів («оператори») імпортерам (або звітним декларантам).
- **Додатки V-VII:** Таблиці з переліком вимог до даних для інших звітів, у тому числі для внутрішньої обробки (імпортерами), EORI та Національної системи імпорту.
- **Додаток VIII:** Стандартні коефіцієнти, які можна використовувати для моніторингу прямих викидів.

Фази Перехідного періоду СВМ

Фаза	Звітний період	Подання	Модифікація	Дозволені відступи
I	4 квартал 2023 р.	31 січня 2024 р.	31 липня 2024 р.	Значення за замовчуванням. Внесення змін до 31 липня 2024 р.
	1 квартал 2024 р.	30 квітня 2024 р.	31 липня 2024 р.	Значення за замовчуванням. Внесення змін до 31 липня 2024 р.
	2 квартал 2024 р.	31 липня 2024 р.	31 серпня 2024 р.	Значення за замовчуванням
II	3 квартал 2024 р.	31 жовтня 2024 р.	30 листопада 2024 р.	Дозволено використовувати національну методологію. Моніторинговий період – 2023 р.
	4 квартал 2024 р.	31 січня 2025 р.	28 лютого 2025 р.	Дозволено використовувати національну методологію. Моніторинговий період – 2024 р.
III	1 квартал 2025 р.	30 квітня 2025 р.	31 травня 2025 р.	СВМ методологія. Моніторинговий період – 2024 р.
	2 квартал 2025 р.	31 липня 2025 р.	31 серпня 2025 р.	СВМ методологія. Моніторинговий період – 2024 р.
	3 квартал 2025 р.	31 жовтня 2025 р.	30 листопада 2025 р.	СВМ методологія. Моніторинговий період – 2024 р.
	4 квартал 2025 р.	31 січня 2026 р.	28 лютого 2026 р.	СВМ методологія. Моніторинговий період – 2025 р.

Визначення переліку товарів, що підпадають під СВММ у Перехідний період

Додаток 2 до Виконавчого регламенту (ЕУ) 2023/1773

Визначення та способи виробництва товарів

2. ВІДПОВІДНІСТЬ КОДІВ СМ ДО АГРЕГОВАНИХ КАТЕГОРІЙ ТОВАРІВ

Таблиця 1 цього Додатку визначає агреговані категорії товарів для кожного коду СМ, переліченого в Додатку I до Регламенту (ЄС) 2023/956. Ці категорії використовуються з метою визначення системних меж виробничих процесів для визначення вбудованих викидів, що відповідають товарам, переліченим у Додатку I до Регламенту (ЄС) 2023/956.

Система класифікації за Комбінованою номенклатурою [**Combined Nomenclature**] (СМ) визначає основні характеристики товарів і використовується для ідентифікації тих галузевих товарів, які підпадають під дію СВММ.

Система класифікації «специфікації продукту» СМ складається з двох частин, по-перше, цифрової 4, 6 або 8-значної системи нумерації, що відображає різні рівні дезагрегування продукту, а по-друге, короткого текстового опису кожної категорії товару, що містить її основні характеристики. Перші 6 цифр ідентичні класифікації Гармонізованої системи [**Harmonised System**] (HS), яка використовується в міжнародній торгівлі, а решта 2 цифри є доповненнями, що стосуються ЄС.

ВІДОБРАЖЕННЯ КОДІВ СІН ДЛЯ АГРЕГОВАНИХ КАТЕГОРІЙ ТОВАРІВ (фрагмент)

Код СІН	Агрегована категорія товарів	Парниковий газ
<i>Цемент</i>		
2507 00 80 – Інші каолінові глини	Кальцинована глина	Вуглекислий газ
2523 10 00 – Цементні клінкери	Цементний клінкер	Вуглекислий газ
2523 21 00 – Білий портландцемент, штучно забарвлений або незабарвлений 2523 29 00 – Інший портландцемент 2523 90 00 – Інші гідравлічні цементи	Цемент	Вуглекислий газ
2523 30 00 – Глиноземистий цемент	Глиноземистий цемент	Вуглекислий газ
<i>Електрика</i>		
2716 00 00 – Електрична енергія	Електрика	Вуглекислий газ
<i>Добрива</i>		
2808 00 00 – Азотна кислота; сульфоазотні кислоти	Азотна кислота	Вуглекислий газ та закис азоту
3102 10 – Сечовина у водному або неводному розчині	Сечовина	Вуглекислий газ
2814 – Аміак, безводний або у водному розчині	Аміак	Вуглекислий газ
.....		

CBAM: CHECKLIST FOR EU IMPORTERS

This checklist will help importers of goods covered under the CBAM make sure they are aware of and in compliance with the new rules. The steps below can also be taken by the customs representative or declarant, on behalf of the importer.

5 steps you need to take:

1

CHECK if goods you import are listed in Annex I to the [CBAM Regulation](#) and **GET IN TOUCH** with the [National CBAM Competent Authority \(NCA\)](#) in the country where you are established.

3

ENSURE your trading partners outside the EU are aware of the [detailed guidance](#) provided by the European Commission on the goods in scope and how to calculate embedded emissions.

5

SUBMIT your first quarterly CBAM report by 31 January 2024 covering your imports in the fourth quarter of 2023 and **STAY TUNED** to our [dedicated website](#) for the latest developments as we prepare for the definitive phase in 2026.

2

REGISTER through your NCA for the [CBAM transitional registry](#) where you or your representative will upload quarterly reports on emissions embedded in imported goods.

4

FOLLOW the [general and sector-specific training material and modules](#) made available by the European Commission to make sure you know what to expect from the new reporting rules & tools.

All information, guidance and training material can be found on our regularly updated website.

Visit: https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en

СВАМ: КОНТРОЛЬНИЙ СПИСОК ДЛЯ ІМПОРТЕРІВ ЄС

1. ПЕРЕВІРТЕ, чи товари, які ви імпортуєте, перераховані в Додатку I до Регламенту СВАМ, і ЗВ'ЯЖІТЬСЯ з Національним компетентним органом СВАМ (NCA) у країні, де ви зареєстровані.

REGULATION (EU) 2023/956 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 10 May 2023 establishing a carbon border adjustment mechanism

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32023R0956>

Реєстрація і звітність

Перехідний Реєстр

Усі звіти необхідно подавати до Перехідного реєстру СВAM через Торговий портал СВAM.

Реєстрація як уповноваженого декларанта

Компанії повинні зареєструватися як уповноважені декларанти, щоб мати доступ до Перехідного реєстру і подавати звіти.

СВАМ звіти

- Детальні звіти СВAM повинні бути подані щоквартально;
- мінімальний поріг 150 євро для вимоги подачі звіту.

Збір даних від оператора установки

Дані про вбудовані викиди товарів необхідно отримати від оператора установки завдяки щоквартальним комунікаціям.

Виконання та відповідність

Неповні або неточні звіти

- За подання неправдивої або неточної інформації на декларантів накладатимуться штрафні санкції;
- Звіти без обґрунтування відступів у визначених методологіях будуть визнаними як невідповідні.

Модифікації

Звіти можуть бути змінені протягом місяця після подання, з розширеною тривалістю періоду модифікації для перших 2 звітів.

Штрафи

За недотримання вимог накладатимуться штрафи 10-50 євро за тону незареєстрованих викидів з підвищенням штрафів при поданні 2 послідовних неповних або неправильних звітів.

Перехідний реєстр СВАМ

Для забезпечення ефективного виконання зобов'язань щодо звітності повинна бути створена електронна база даних, Перехідний реєстр СВАМ, для збору інформації, наданої протягом перехідного періоду. **Перехідний реєстр СВАМ є основою** для створення Реєстру СВАМ відповідно до статті 14 Регламенту (ЄС) 2023/956.

Перехідний реєстр СВАМ має стати системою для подання та управління звітами СВАМ для декларантів, що подають звітність, включаючи перевірки, орієнтовні оцінки та процедури перегляду. Для забезпечення точної оцінки зобов'язань щодо звітності, перехідний реєстр СВАМ повинен бути сумісний з існуючими митними системами.

Щоб забезпечити ефективну та єдину систему звітності, необхідно встановити технічні заходи для функціонування перехідного реєстру СВАМ, такі як заходи щодо розробки, тестування та розгортання, а також для обслуговування та потенційних модифікацій електронних систем, захисту даних, оновлення даних, обмеження обробки даних, право власності на системи та безпека.

Article 19

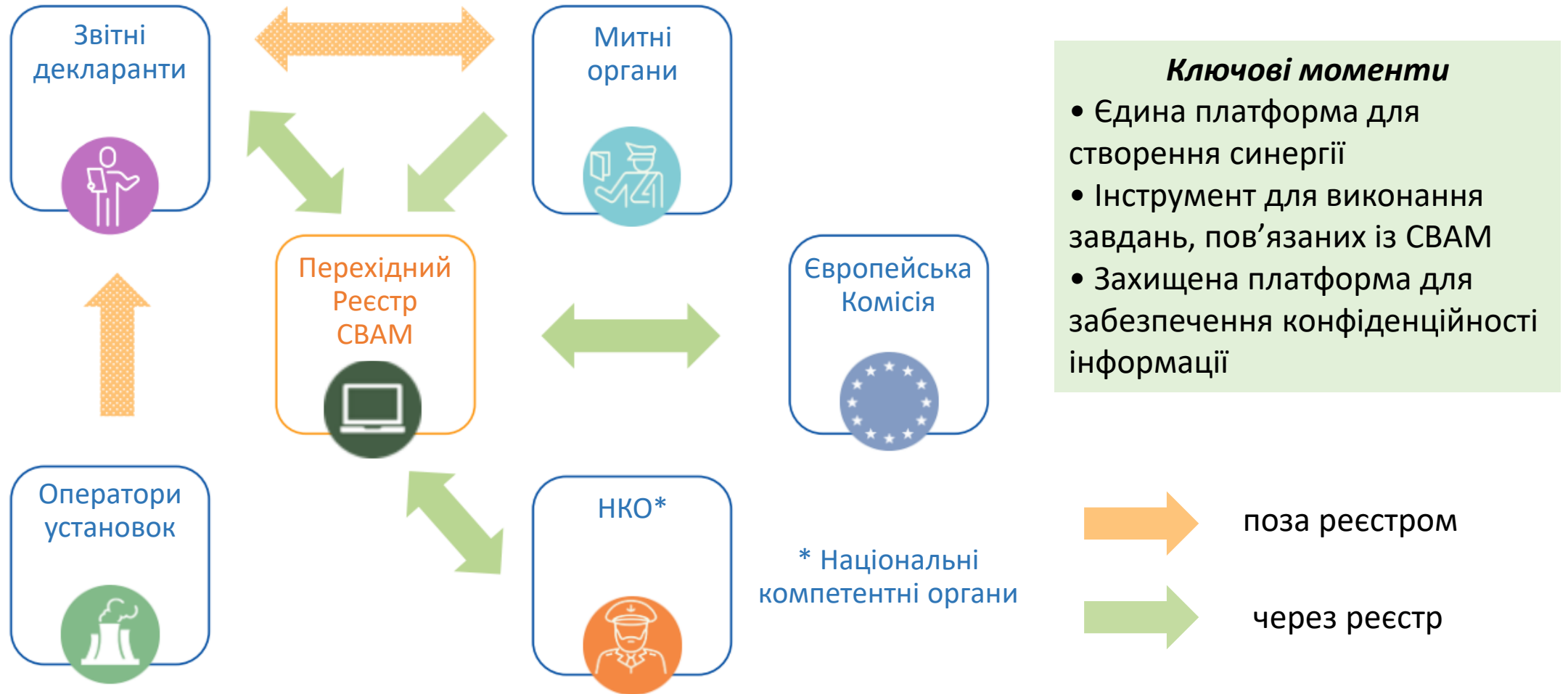
Structure of the CBAM Transitional Registry

The CBAM Transitional Registry shall consist of the following common components ('common components'):

- (a) the CBAM Trader Portal (CBAM TP);
- (b) the CBAM Competent Authorities Portal (CBAM CAP) with two segregated spaces:
  - (1) one for the National Competent Authorities (CBAM CAP/N); and
  - (2) another for the Commission (CBAM CAP/C);
- (c) the CBAM User Access Management;
- (d) the CBAM Registry Back End Services (CBAM BE);
- (e) the public CBAM page on the Europa website.

Протягом Перехідного періоду імпортери або непрямі митні представники повинні звітувати про кількість імпортованих товарів, прямі та непрямі викиди, які містяться в них, і будь-яку ціну на вуглець за ці викиди, включаючи ціни на вуглець за викиди, вбудовані у відповідні матеріали-прекурсори.

Перехідний реєстр СВАМ (продовження)

Джерело: [CBAM general presentation 2023-11-16 EN.pdf \(europa.eu\)](#)

Перехідний реєстр СВММ (продовження)

<https://cbam.ec.europa.eu/declarant>

The screenshot shows the user interface of the CBAM declarant portal. At the top left, there is the European Commission logo and the text 'CBAM Carbon Border Adjustment Mechanism'. At the top right, it shows 'DEMO User CbamMonitor' with a profile icon and a language selector set to 'EN'. A blue navigation bar contains a hamburger menu icon. Below this, a sidebar lists navigation options: HOME, MY QUARTERLY REPORTS, INSTALLATIONS, OPERATORS, MY IMPORTERS, and MY PROFILE INFORMATION. The main content area is titled 'Home Page' and features five interactive cards: 'My Quarterly Reports', 'Installations', 'Operators', 'My importers', and 'My profile information'. Each card has an icon, a title, and a 'more' link.

Використання значень за замовчуваннями для вбудованих викидів

Для імпорту до 30 червня 2024 року 100% загальних вбудованих викидів можна визначити за допомогою значень за замовчуванням. Протягом Перехідного періоду, що залишився (тобто для імпорту з 1 липня 2024 р. до 31 грудня 2025 р.), оціночні значення можуть використовуватися, але застосовується кількісне обмеження:

для складних товарів до 20% загальних вбудованих викидів,

враховуючи весь виробничий ланцюг, потім можна визначити за допомогою оцінок (використання значень за замовчуванням, наданих Комісією, кваліфікується як «оцінка»)

До кінця Перехідного періоду у 2025 р. Комісія оцінить стандартні значення на основі зібраних даних.

Протягом Перехідного періоду діятимуть лише глобальні значення за замовчуванням (для кожного коду CN у сфері СВAM). У остаточному періоді будуть доступні значення за замовчуванням для країни чи навіть регіону.

Зобов'язання суб'єктів декларування звітності

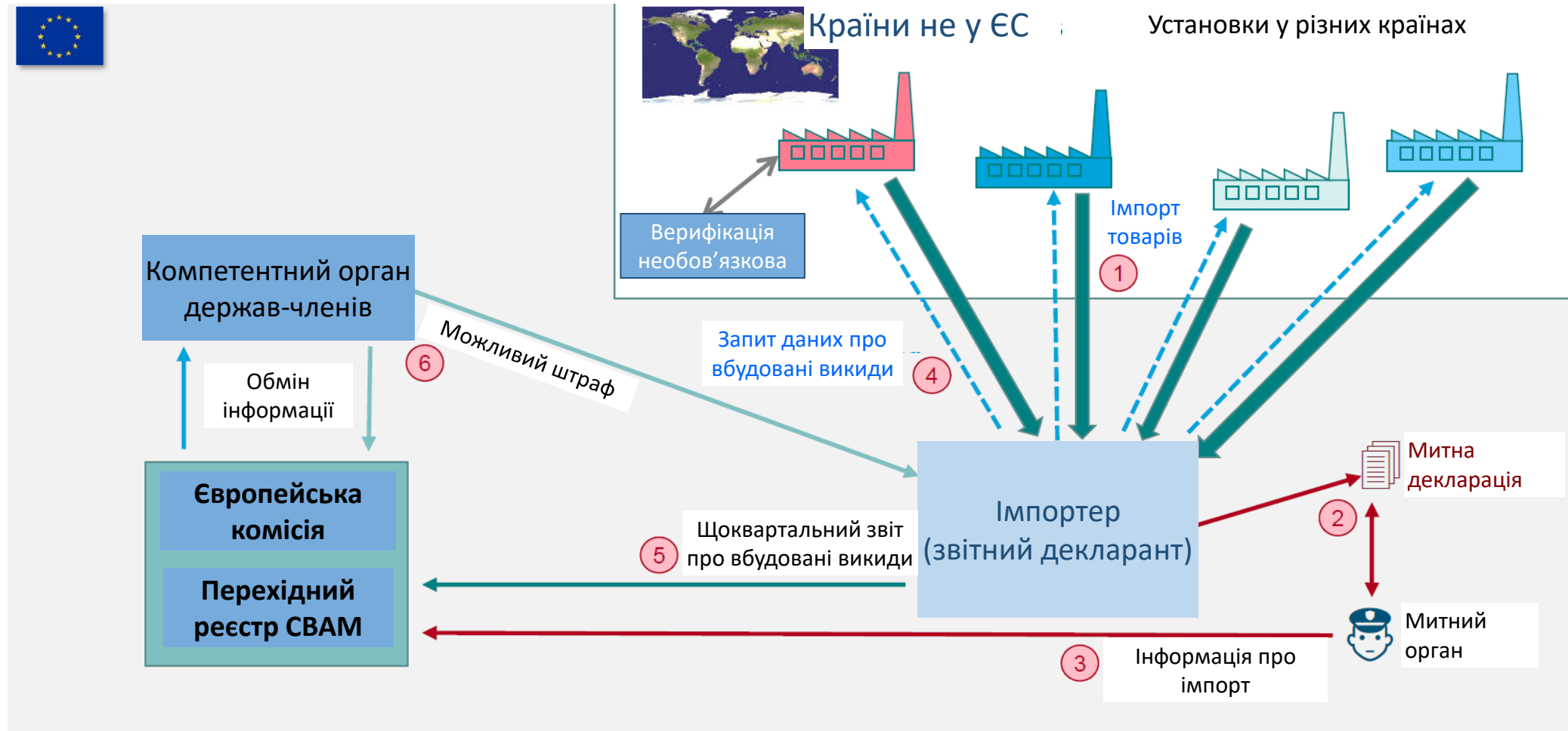
1. Кожен декларант повинен надати, на основі даних, які надає йому оператор, таку інформацію щодо товарів, імпортованих протягом звітного кварталу СВAM:

- ✓ кількість імпортованих товарів, виражена в мегават-годинах для електроенергії та в тоннах для інших товарів;
- ✓ тип товарів, визначений їх кодом CN.

2. Кожен декларант, який подає звітність, повинен надати таку інформацію щодо вбудованих викидів товарів у звітах СВAM:

- ✓ країна походження імпортованого товару;
- ✓ установка, де були вироблені товари, ідентифікована такими даними:
  - код для торговельного і транспортного місцезнаходження;
  - назва компанії установки, адреса установки та її розшифровка англійською мовою;
  - географічні координати основного джерела викидів установки;
  - використовувані виробничі маршрути, які повинні враховувати технологію, що використовується для виробництва товарів, та інформацію про конкретні параметри, що відображають вказаний виробничий шлях, обраний, для визначення вбудованих прямих викидів.

Огляд зобов'язань щодо звітності у Перехідний період СВМ

Джерело: GUIDANCE DOCUMENT ON CBAM IMPLEMENTATION FOR INSTALLATION OPERATORS OUTSIDE THE EU (8.12.2023)
https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-11/CBAM%20Guidance_non-EU%20231121%20for%20web_0.pdf

https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-11/CBAM%20Guidance_non-EU%20231121%20for%20web_0.pdf

Подання звітів СВАМ

1. За кожен квартал з 1 жовтня 2023 року до 31 грудня 2025 року декларант, що звітує, подає звіти СВАМ до Перехідного реєстру СВАМ не пізніше ніж через місяць після закінчення цього кварталу.

2. У Перехідному реєстрі СВАМ декларант надає інформацію та вказує, чи:

(а) звіт СВАМ подається імпортером від свого імені;

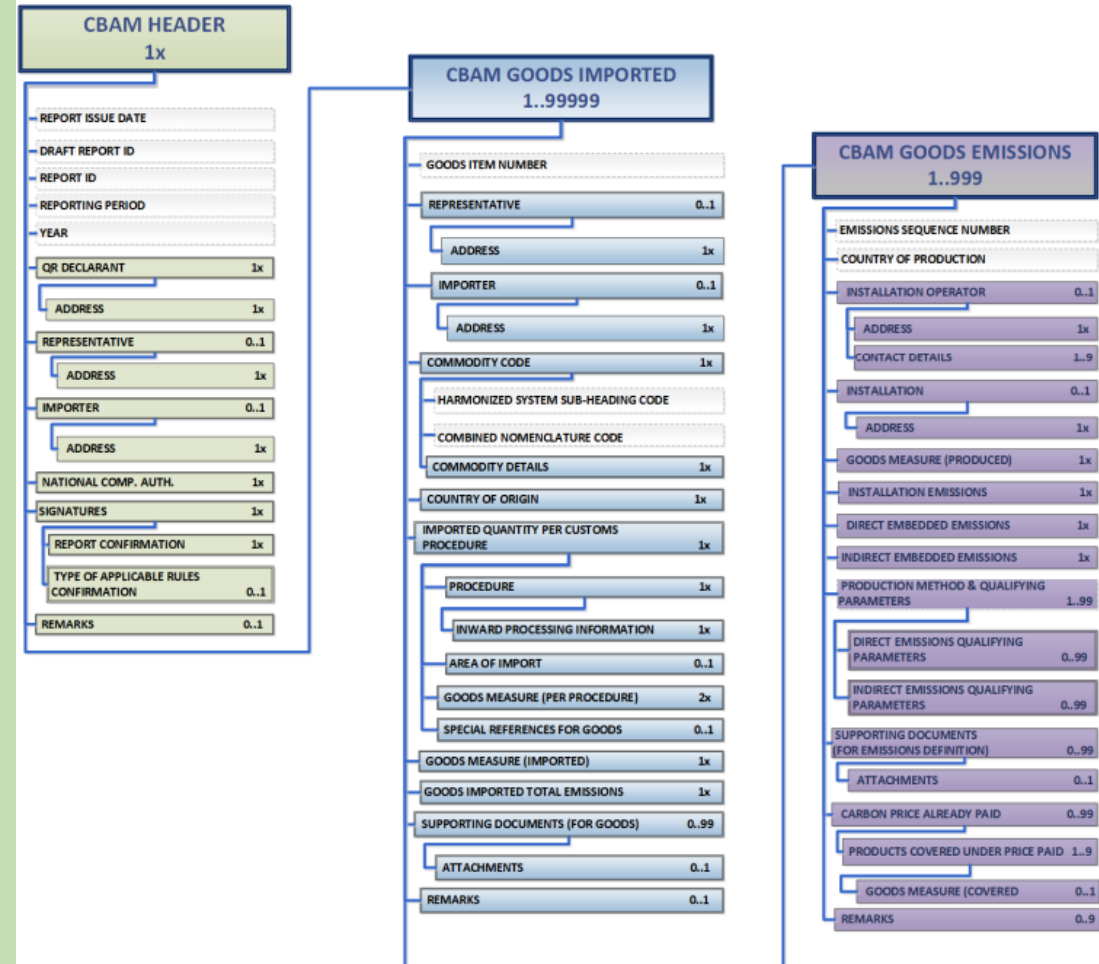
(б) звіт СВАМ подається непрямым представником митниці від імені імпортера.

3. Якщо непрямий митний представник не погоджується виконувати зобов'язання імпортера щодо звітності відповідно Виконавчого Регламенту, непрямий митний представник повинен повідомити імпортера про зобов'язання дотримуватися Виконавчого Регламенту.

4. Звіти СВАМ включають інформацію з Додатку I Виконавчого Регламенту.

5. Звіту СВАМ після подання до Перехідного реєстру СВАМ призначається унікальний ідентифікатор звіту.

Звітність

Модифікації

1. Суб'єкт декларування може змінити поданий звіт СВAM протягом двох місяців після закінчення відповідного звітного кварталу.
2. Декларант звітності може змінити звіти СВAM за перші два звітні періоди до кінцевого терміну подання третього звіту СВAM.
3. За обґрунтованим запитом декларанта, який звітує, компетентний орган повинен оцінити цей запит і, якщо це доцільно, дозволяє декларанту, який звітує, повторно подати звіт СВAM або виправити його після кінцевого терміну, і протягом одного року після закінчення відповідного звітного кварталу. Повторне подання виправленого звіту СВAM, повинно бути зроблено не пізніше ніж через місяць після затвердження компетентним органом.
4. Уповноважені органи можуть мотивувати відмову у задоволенні звернення, та повідомляють суб'єкта декларування про право на оскарження.
5. Звіт СВAM, що очікує на розгляд суперечки, не може бути змінений. Його можна замінити, враховуючи результат цього спору.

Неповні або невірні звіти СВМ

1. Звіт СВМ вважається неповним, якщо декларант звіту не подав звіт відповідно до Додатку I Виконавчого Регламенту.
2. Звіт СВМ вважається невірним у будь-якому з таких випадків:
  - (а) дані або інформація в поданому звіті не відповідають вимогам, викладеним у Виконавчому Регламенті;
  - (б) суб'єктом декларування подано недостовірні відомості;
  - (с) якщо декларант звітності не надає адекватного обґрунтування для використання правил звітності, крім тих.

Право власності на систему

Комісія є власником системи перехідного реєстру СВAM

1. Комісія забезпечує безпеку перехідного реєстру СВAM.
2. Для цих цілей Комісія та держави-члени вживають необхідних заходів для:
  - ✓ запобігати доступу неавторизованих осіб до установок, які використовуються для обробки даних;
  - ✓ запобігати введенню даних і будь-якому перегляду, зміні або видаленню даних неавторизованими особами;
  - ✓ виявити будь-яку недобросовісну діяльність.
3. Комісія та держави-члени повинні інформувати одна одну про будь-які дії, які можуть призвести до порушення або ймовірного порушення безпеки перехідного реєстру СВAM.
4. Комісія та держави-члени розробляють плани безпеки щодо перехідного реєстру СВAM.

Термін зберігання даних

Період зберігання даних у Перехідному реєстрі СВAM обмежується 5 роками з моменту отримання СВAM звітів.

Штрафні санкції

Орієнтовний діапазон штрафних санкцій, які мають бути накладені на декларанта, що подає звітність, який не дотримується зобов'язань щодо звітування, має ґрунтуватися на значеннях за замовчанням, доступними та опублікованими Комісією для перехідного періоду для вбудованих викидів, про які не було повідомлено.

Критерії, які мають використовуватися компетентними органами для визначення фактичної суми штрафу, повинні ґрунтуватися на **тяжкості та тривалості неподання звітності**. Комісія повинна контролювати звіти СВAM, щоб забезпечити індикативну оцінку інформації, необхідної компетентним органам, і забезпечити узгодженість покарань, які будуть застосовані.

Перегляд СВАМ

До кінця Перехідного періоду СВАМ (кінець 2025 року) Європейська Комісія проведе повний огляд впровадження СВАМ.

Використовуючи дані, зібрані протягом цього періоду, під час перегляду, серед іншого, буде уважно розглянуто можливість поширення СВАМ на інші товари та сектори, охоплені EU ETS, які мають ризик витоку вуглецю.

Розширення сфери дії СВАМ потребує законодавчої пропозиції від Комісії з наступною поправкою до Регламенту СВАМ, яка має бути прийнята Європейським Парламентом і Радою.

До кінця перехідного періоду в 2025 році Європейська Комісія підготує імплементаційний акт, що встановить додаткові деталі для розрахунку ціни на вуглець, яка фактично сплачується в країні походження.

Джерело: https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-12/Questions%20and%20Answers_Carbon%20Border%20Adjustment%20Mechanism%20%28CBAM%29.pdf

UABIO

Дякую!

Наталя Драгнева
к. е. н., експерт,
ГО «Агентство з відновлюваної
енергетики»

